

TEMPS ERA TEMPS

La música a Tortosa

Fa un parell de setmanes es va anunciar el conveni establert entre la URV i l'Escola Superior de Música de Catalunya per a impartir al Conservatori de Tortosa i al Campus Terres de l'Ebre una doble titulació en els graus d'Educació Primària i Ensenyaments Superiors de Música en les modalitats instrumentals de vent-metall. Aquesta decisió respon a la important tradició musical de Tortosa i l'existència de bandes de música a les comarques ebreques.

Josep Bayerri Raga,
periodista

La relació entre Tortosa i la música té els seus orígens en la doble condició de seu religiosa i de plaça militar. De la música sacra hi ha referències des del segle XVI i especialment el segle XIX amb Joan Nin Serra, mestre de capella de la seu de 1824 a 1867 i estudiós de la música renaixentista, del qual fou alumne Felip Pedrell Sabatè (1841-1922). Pedrell fou una figura excepcional com a capdavanter del nacionalisme musical a Catalunya, creador de la musicologia moderna, la pedagogia i la crítica musical que va tenir com alumnes a les figures més destacades del món musical espanyol de principis del segle XX (Albéniz, Granados, Falla, Llamote, Millet, Morera, Angles, Gerhard...). Tortosa el considera un dels seus fills més il·lustres.

Pel que fa a les bandes de música, les primeres notícies fan referència a les bandes militars i les societats musicals Lira Dertosen-se i Banda Santa Cecília (1895). A principis del segle XX va haver-hi una forta eclosió per la influència del País Valencià a la comarca del Montsià i la presència de pagesos temporers per al cultiu de l'arròs. Actualment, hi ha 31 bandes de música a les Terres de l'Ebre que apleguen més del mil·ler de músics practicants. Destaquen les dos d'Ampostà: la Lira Ampostina (1916), considerada la millor de Catalunya i la Unió Filharmònica (1918).

Fou a mitjan anys quaranta després de Guerra que tornà a renàixer l'activitat musical. Personatge important fou Joan Monclús Monclús (1913-1969), director de la Banda Municipal, professor de música i compositor, autor del passadoble Tortosa que ha esdevingut l'himne de la ciutat. Destaca també l'acadèmia de piano de Maria Cinta

Fontcuberta (1915-2008) al carrer de Sant Blai a la qual van assistir centenars de joves; i en l'àmbit religiós, Jaume Sirici Escoda (1921-1999) autor del poema musical *La Suda de Tortosa*, mestre de capella de les catedrals de Tortosa i de Barcelona. Durant els seus estudis musicals vaig gaudir de tenir-los a tots tres de professors, la Fontcuberta i mossèn Sirici de Piano i el mestre Monclús d'Harmonia. Altres acadèmies de música els anys setanta foren la de Paquita Angelats, Maria Teresa Tallada i la d'Enrique Cortés Subirats, que fou director de la Banda de Roquetes i també de la de Tortosa. El musicòleg més destacat de la darrera meitat del segle XX fou el canonge Vicente García Julbe (1903-1997).

A més de les bandes, foren importants les iniciatives en forma de corals: la més antiga fou La Tortosina (1892) i les corals claverianes Cantaires de l'Ebre (1934) i Cantaires del Delta (1956). Però especialment l'Orfeó Tortosí (1905), fundat per Joan Moreira Ramos (1878-1951) que durant els anys d'estada a Ulldecona va fundar l'Orfeó Montsià (1922). El 1955 va reprendre les activitats dirigit per Josep Falges Agramunt al qual va seguir Enric Cortés i finalment Rossend Aymí Escolà. Tenia a més un quadre líric de sarsuela que el 1959 i anys següents va ser guanyador del concurs espanyol de grups amateurs de sarsuela. Cada temporada preparava una obra que es representava al Teatre Goya. L'afecció per la sarsuela era tan gran que l'any 1957, quan el baríton Marcos Redondo feu una gira de comiat, va romandre cinc dies a Tortosa amb el Teatre Coliseum ple a vessar.

La creació del Conservatori de Tortosa fou possible pel treball entusiasta de Mariano Jover Flix (1921-1993). Nascut a Lleida, va arribar a Tortosa el 1953 i ja tenia estudis musicals practicant el violí. L'any 1966 fou cridat per l'alcalde Joaquim Fabra per a ser regidor. As-

sumí els assumptes culturals relacionats amb la música, creà el Patronat Municipal de Música, del qual fou president (1967-71), i potencià la Banda i l'Escola Municipal de Música que avui està molt activa a la seua seu al barri del Temple. Mariano Jover va portar estudis musicals gratuïts a totes les escoles del municipi quan la música estava encara marginada; també va fundar els Petits Cantors de Tortosa, que arribarien a aplegar un mil·ler de xiquetes i xiquets i farien concerts a diferents ciutats. El treball més transcendent fou aconseguir que el 1975 el Conservatori de Música de la Diputació de Tarragona

La projecció que suposa la decisió de l'ESMUC d'impartir estudis a Tortosa és un fet molt important tant per a la consolidació del Campus de la URV com del conservatori tortosí.

creés una delegació a Tortosa, instal·lada al principi a l'Escola Municipal de Música al Rastre. El 1980 passà a l'edifici del Banc d'Espanya i acabà convertint-se en Conserva-

tori de Tortosa (1996), ja a la seu actual. Ara s'imparteixen estudis oficials del grau professional i acollirà les classes del grau superior de l'ESMUC a Tortosa. ■

JORNADA DE PORTES OBERTES

ESCOLA AGRÀRIA D'AMPOSTÀ

CICLE FORMATIU DE GRAU MITJÀ PRODUCCIÓ AGROECOLÒGICA

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR PAISATGISME I MEDI RURAL

**dia 5 a les 17:00h
dia 6 a les 11:00h
d'abril 2024**

**INSCRIPCIONS:
977701500**

